Πρὸς Ἐφεσίους

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν 1 Ἐφέσῳ¹ καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 2 ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς 3 ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ³ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁴ ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ 5 χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον 6 δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ῇ ἐχαρίτωσεν ήμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ 7

^{1&}quot; Έφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ⁶ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁶ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ໑ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ υἱοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹¹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹² ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹³ γαριτόω, bestow favor on, favor highly.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:8

έγομεν την ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αΐματος αὐτοῦ, την ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ῆς ἐπερίσσευσεν εἰς 8ήμᾶς ἐν πάση σοφία καὶ φρονήσει, 5 γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν ^{6} αὐτοῦ, ἣν προέθετο ^{7} ἐν αὐτῶ εἰς 10οἰκονομίαν⁸ τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ γριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ 11 ἐκληρώθημεν ^{11} προορισθέντες ^{12} κατὰ πρόθεσιν ^{13} τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος ^{14} κατὰ τὴν βουλὴν ^{15} τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον ^{16} δόξης 12 αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας $^{^{17}}$ ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν ^{13} λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ὧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε ^{18} τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν ^{19} τῆς 14κληρονομίας ^{20} ήμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν ^{1} τῆς περιποιήσεως, ^{21} εἰς ἔπαινον ^{16} τῆς

¹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ² ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ⁶ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ⁷ προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ⁸ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁰ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ¹¹ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ¹² προορίζω, predetermine, foreordain. ¹³ προθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁴ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁷ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ¹⁸ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ¹⁹ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ²⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²¹ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 1:15

δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κάγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν 15 άγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, 16 μνείαν τοιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἴνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν 17 Ίησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,³ έν ἐπιγνώσει αὐτοῦ: πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς 18 τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος 19 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν ^{11} τοῦ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ^{15} ὑπεράνω ^{16} 21 πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, 17 καὶ παντὸς ὀνόματος

¹παύω, cause to cease. ² μνεία, ας, ή, remembrance, mention. ³ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ⁴ ἐπίγνωσις, εως, ή, knowledge, discernment. ⁵ φωτίζω, give light, enlighten. ⁶ κλῆσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ⁷πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁸ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ⁹ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁰ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ¹¹ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹² κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹³ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ¹⁴ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁶ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹⁷ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:22

ονομαζομένου¹ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ 22 πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα² τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν 23 πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν³ καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, ἐν αἷς ποτὲ 2 περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος,⁴ τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος⁵ ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας:6 ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς 3 σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν 4 πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἡν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς 5 παραπτώμασιν συνεζωροποίησεν τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6

¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ²πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ³παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁵ἐνεργέω, work, effect. ⁶ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ⁻ἀναστρέφω, return, live. ⁶διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ⁶φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹¹ συζωοποιέω, make alive together with someone.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:7

συνήγειρεν, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἵνα 7 ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆ γὰρ χάριτί ἐστε 8 σεσῳσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον: οὐκ ἐξ 9 ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἱ ἐν 10 χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε 3 ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία 11 ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 5 ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ 12 ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι 9 ἐν τῷ κόσμῳ. 13

¹ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ² συγκαθίζω, cause to sit down together. ³ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁴ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ⁵ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁶ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁷ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁸ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ⁹ δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹⁰ ποίημα, τος, τό, work, creation. ¹¹ κτίζω, create, form. ¹² προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ¹³ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁵ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁶ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ¹⁷ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ¹⁸ ξένος, strange, stranger. ¹⁹ ἄθεος, without God, godless.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:14

Nυν i^{1} δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν i^{2} ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ^{3} 14 ἔν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν 15νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, καταργήσας: ἴνα τοὺς δύο κτίση ^{s} ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξη τοὺς ἀμφοτέρους 16 έν ένὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ^{6} ἐν αὐτῷ: καὶ 17έλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν ^{2} καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' αὐτοῦ 18ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν ^{10} οἱ ἀμφότεροι ^{3} ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα 19 οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι ^{11} καὶ πάροικοι, ^{12} ἀλλὰ συμπολῖται ^{13} τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες έπὶ τῷ θεμελίω τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, 20 ὄντος ἀκρογωνιαίου¹⁷ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ὧ πᾶσα οἰκοδομὴ 21 συναρμολογουμένη ^{19} αὔξει ^{20} εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρί ω , ἐν $\tilde{\omega}$ καὶ ὑμεῖς 22

¹νυνί, now, already. ²μακράν, far away. ³ἀμφότεροι, both, both of two. ⁴μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ⁵φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ⁶ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ⁷δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ⁸ κτίζω, create, form. ⁹ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ¹⁰προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹¹ξένος, strange, stranger. ¹²πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ¹³συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ¹⁴οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ¹⁵ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹⁶θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁷ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ¹⁸οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁹συναρμολογέω, fit together. ²⁰αὐξάνω, cause to grow, increase.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:2

συνοικοδομεῖσθε ^{1} εἰς κατοικητήριον ^{2} τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν ^{3} έγ $\dot{\omega}$ Παῦλος ὁ δέσμιος ^{4} τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, 3εἴγε ήκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ότι κατὰ ἀποκάλυψιν ^{7} ἐγνώρισέν μοι τὸ μυστήριον, καθώς προέγραψα ^{8} ἐν 3όλίγω, πρὸς δ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι $^{^{7}}$ τὴν σύνεσίν $^{^{10}}$ μου ἐν τῷ ^{4} μυστηρίω τοῦ χριστοῦ: δ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν 5 άνθρώπων, ώς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα ^{11} καὶ σύσσωμα ^{12} καὶ συμμέτοχα ^{13} τῆς ^{6} έπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὧ ἐγενόμην διάκονος 7 κατὰ τὴν δωρεὰν 14 τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν 15 αύτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον ^{17} πλοῦτον ^{18} τοῦ

¹ συνοικοδομέω, build up together. ² κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ³ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁴ δέσμιος, ου, δ, prisoner, one bound. ⁵ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁶ οἰκονομία, ας, ή, stewardship, administration. ⁷ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ⁸ προγράφω, write before, write previously. ⁹ νοέω, understand, consider. ¹⁰ σύνεσις, εως, ή, understanding, insight. ¹¹ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ¹² σύσσωμος, of the same body. ¹³ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹⁴ δωρεά, ᾶς, ή, gift, free gift. ¹⁵ ἐνέργεια, ας, ή, operative power, working. ¹⁶ ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ¹⁷ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ¹⁸ πλοῦτος, ου, δ, wealth, riches.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:9

χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ 9 ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἴνα γνωρισθῆ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις 10 διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν 11 αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν 12 παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ 13 αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν δὲν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν¹¹ κάμπτω¹² τὰ γόνατά¹³ μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν 14 Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ¹⁴ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,¹⁵ ἵνα 15 δώη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον¹⁶ τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι¹⁷ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω¹⁸ ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς 17 πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι¹⁹ καὶ τεθεμελιωμένοι²⁰ 18

¹ φωτίζω, give light, enlighten. ² οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ³ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁴ κτίζω, create, form. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ⁷ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ⁸ προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ⁹ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁰ ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹¹ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹² κάμπτω, bend, bow. ¹³ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁴ πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ¹⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁶ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁷ κραταιόω, strengthen, confirm. ¹⁸ ἔσω, within, inside. ¹⁹ ῥιζόω, root, fix by the root. ²⁰ θεμελιόω, lay a foundation, found.

ἵνα ἐξισχύσητε¹ καταλαβέσθαι² σὺν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος³ καὶ μῆκος⁴ καὶ βάθος⁵ καὶ ὕψος, ἡ γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ 19 χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, ²⁰ κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν 21 χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ¹¹ ἐν κυρίῳ, ἀξίως ¹² περιπατῆσαι τῆς κλήσεως **4** ἦς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης ¹⁴ καὶ πραότητος, ¹⁵ μετὰ 2 μακροθυμίας, ¹⁶ ἀνεχόμενοι ¹⁷ ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες ¹⁸ τηρεῖν τὴν 3 ἑνότητα ¹⁹ τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ ²⁰ τῆς εἰρήνης. "Εν σῶμα καὶ ε̈ν 4 πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾳ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ¹³ ὑμῶν: εἶς κύριος, μία 5

¹ ἐξισχύω, be able, be strong enough. ² καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ³ πλάτος, ους, τό, breadth, width. ⁴ μῆκος, ους, τό, length. ⁵ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁶ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ⁻ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁵ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁰ νοέω, understand, consider. ¹¹ ἐνεργέω, work, effect. ¹¹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹² ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹³ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁴ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁶ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁻ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁵ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹⁰ ἑνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ²⁰ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:6

πίστις, εν βάπτισμα, είς θεὸς καὶ πατήρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ 6 πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον $^{^2}$ τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ λέγει, Δ ναβὰς εἰς ὕψος $\hbar$ ἢχμαλώτευσεν δ 8 αἰγμαλωσίαν, καὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ 9 μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα⁸ μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, αὐτός 10 έστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. 11 Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας ται διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν ^{12} 12 τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν ^{13} τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: 13 μέχρι ^{14} καταντήσωμεν ^{15} οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα ^{16} τῆς πίστεως καὶ τῆς έπιγνώσεως τοῦ υίοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος ^{20} τοῦ χριστοῦ: ἴνα μηκέτι ^{21} ὧμεν νήπιοι, ^{22} κλυδωνιζόμενοι ^{23} καὶ 14

¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ³ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ⁴ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ⁵ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ⁶ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ⁷ δόμα, τος, τό, present, gift. ⁸ κατώτερος, lower. ⁹ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹⁰ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ¹¹ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ¹² καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping. ¹³ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁴ μέχρι, until, as far as (gen). ¹⁵ καταντάω, come to, arrive. ¹⁶ ἑνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁷ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁸ τέλειος, complete, perfect. ¹⁹ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ²⁰ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²¹ μηκέτι, no longer. ²² νήπιος, infant, child. ²³ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves.

περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῆ κυβεία τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργία πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης: ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπη 15 αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οὖ πᾶν τὸ 16 σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑ ἀντοῦ ἐν ἀγάπη.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι¹⁷ ἐν κυρίῳ, μηκέτι¹⁸ ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ 17 τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι¹⁹ τοῦ νοὸς²⁰ αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι²¹ τῆ 18 διανοία,²² ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι²³ τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν²⁴ τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν²⁵ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες ἀπηλγηκότες²⁶ 19 ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγεία,²⁷ εἰς ἐργασίαν²⁸ ἀκαθαρσίας²⁹ πάσης ἐν

¹περιφέρω, carry about, carry around. ²διδασκαλία, ας, ή, teaching, doctrine. ³κυβεία, ας, ή, craftiness, trickery. ⁴πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁵μεθοδεία, ας, ή, scheming, craftiness. ⁶πλάνη, ης, ή, wandering, error. ⁷ἀληθεύω, speak the truth, say. ⁸αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁹συναρμολογέω, fit together. ¹⁰συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹¹ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ¹²ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ¹³ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁴ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁵ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase. ¹⁶οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁷ μαρτύρομαι, affirm, testify. ¹⁸ μηκέτι, no longer. ¹⁹ ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ²⁰νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²¹ σκοτίζω, darken. ²² διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ²³ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ²⁴ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ²⁵πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ²⁶ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ²⁷ ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ²⁸ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ²⁹ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:20

πλεονεξία. Ύμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν χριστόν, εἴγε² αὐτὸν ἡκούσατε καὶ 20 ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι³ ὑμᾶς, κατὰ 22 τὴν προτέραν⁴ ἀναστροφήν,⁵ τὸν παλαιὸν⁶ ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον⁻ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης:⁶ ἀνανεοῦσθαι³ δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς¹⁰ ὑμῶν, καὶ 23 ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα¹¹ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι¹² τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι³ τὸ ψεῦδος¹³ λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον¹⁴ αὐτοῦ: 25 ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε¹⁵ καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ 26 ἐπιδυέτω¹⁶ ἐπὶ τῷ παροργισμῷ¹⁻ ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ 27 κλέπτων¹⁶ μηκέτι¹⁰ κλεπτέτω:¹⁶ μᾶλλον δὲ κοπιάτω,²⁰ ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι²¹ τῷ χρείαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς²² ἐκ τοῦ 29

¹πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ²εἴγε, if indeed, seeing that. ³ἀποτίθημι, put off, lay aside. ⁴πρότερον, formerly, before. ⁵ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ⁶παλαιός, old, ancient. ⁷φθείρω, destroy, corrupt. ⁸ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ⁹ἀνανεόω, renew, become young again. ¹⁰νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹¹ κτίζω, create, form. ¹²ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ¹³ψεῦδος, ους, τό, lie. ¹⁴πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁵ὀργίζω, irritate, provoke. ¹⁶ἐπιδύω, set, go down. ¹⁷παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ¹⁸ κλέπτω, steal. ¹⁹ μηκέτι, no longer. ²⁰κοπιάω, toil, labor. ²¹ μεταδίδωμι, give a share of, share. ²² σαπρός, rotten, worthless.

στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν¹ τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ 30 θεοῦ, ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε² εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.³ Πᾶσα πικρία⁴ καὶ θυμὸς ³ 31 καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ⁶ καὶ βλασφημία αρθήτω ἀρ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ: 8 32 γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, ° εὖσπλαγχνοι, ° χαριζόμενοι ¹¹ ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ¹¹ ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ¹² τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπη, 5 καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν¹³ καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν¹⁴ εὐωδίας.¹⁵ Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα 3 ἀκαθαρσία¹⁶ ἢ πλεονεξία¹ μηδὲ ὀνομαζέσθω¹² ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει¹ ἀγίοις: 4 καὶ αἰσχρότης,²⁰ καὶ μωρολογία,²¹ ἢ εὐτραπελία,²² τὰ οὐκ ἀνἡκοντα:²³ ἀλλὰ

¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ² σφραγίζω, seal, set a seal upon. ³ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁴πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁵ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁶ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ⁶ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ⁶ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁶ χρηστός, good, kind. ¹¹ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹² μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹³ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁴ ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ¹⁵ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹⁶ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹² πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ¹ఠ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁰ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²⁰ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ²¹ μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ²² εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ²³ ἀνήκω, be fit, be proper.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:5

μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ^{2} ἢ ^{5} ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης,³ ὄς ἐστιν εἰδωλολάτρης,⁴ οὐκ ἔγει κληρονομίαν⁵ ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις: διὰ 6ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. Μὴ οὖν 7 γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ: ὡς 8 τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ 9 καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία – δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον το κυρίω: 10καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ έλέγχετε: ^{15} τὰ γὰρ κρυ ϕ $\tilde{\eta}^{16}$ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ^{17} ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ 12 δὲ πάντα ἐλεγχόμενα τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Δ ιὸ λέγει, "Εγειρε ὁ καθεύδων ^{18} καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ 14έπιφαύσει 5 σοι δ χριστός.

¹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thanksgi

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς¹ περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,² ἀλλ' ὡς σοφοί,³ 15 ἐξαγοραζόμενοι⁴ τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε 17 ἄφρονες,⁵ ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε⁶ οἴνῳ, 18 ἐν ὧ ἐστὶν ἀσωτία,⁻ ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς⁶ 19 καὶ ὕμνοις⁶ καὶ ϣδαῖς¹⁰ πνευματικαῖς, ἄδοντες¹¹ καὶ ψάλλοντες¹² ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου 20 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ 21 χριστοῦ.

Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. Ὅτι ἀνήρ ἐστιν 22 κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ τοῦ σώματος. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως 24 καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας 25

¹ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ² ἄσοφος, unwise, foolish. ³ σοφός, wise. ⁴ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ⁵ ἄφρων, foolish, senseless. ⁶ μεθύσκω, make drunk. ⊓ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ⁶ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ⁰ ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ¹¹ ψδή, ῆς, ἡ, song, ode. ¹¹ ἄδω, sing, sing praise. ¹³ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:26

έαυτών, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ύπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ ^{1} τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 26 ίνα παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον² τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον³ ἢ ρυτίδα⁴ ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἦ ἀγία καὶ ἄμωμος. ⁵ Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ 28 ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν έαυτοῦ γυναῖκα, έαυτὸν ἀγαπᾳ: οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, 29 άλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη 30 έσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. 31 Αντι τούτου καταλείψει άνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν 32 ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἔνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ^{12} 33 άγαπάτω ώς έαυτόν: ή δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

¹λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ²ἔνδοξος, honored, glorious. ³σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ⁴ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁵ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁶ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁷θάλπω, cherish, comfort. ⁸ὀστέον, τό, bone. ⁹ἀντί, instead of, in place of. ¹⁰καταλείπω, leave, leave behind. ¹¹προσκολλάω, join closely, cleave to. ¹²οὕτως, thus, so.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε¹ τοῖς γονεῦσιν² ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 6
Τίμα³ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3
ἴνα εὖ⁴ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος⁵ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ 4
παροργίζετεʿ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε⁻ αὐτὰ ἐν παιδείᾳ⁵ καὶ νουθεσίᾳ᾽ κυρίου.

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου,¹⁰ ἐν 5 ἀπλότητι¹¹ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν¹² ὡς 6 ἀνθρωπάρεσκοι,¹³ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας¹⁴ δουλεύοντες ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες 7 ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται¹⁵ παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.¹⁶ Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες¹⁻ 9 τὴν ἀπειλήν:¹δ εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ

¹ ὑπακούω, obey, listen. ²γονεύς, έως, ὁ, parent. ³ τιμάω, honor, value at a price. ⁴ εὕ, well, well done. ⁵ μακροχρόνιος, long-lived. ⁶ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ⁷ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁸ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ⁹νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ¹⁰ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹¹ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹² ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ¹³ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ¹⁴ εὕνοια, ας, ἡ, favor, affection. ¹⁵ κομίζω, receive, bring. ¹⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁷ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁸ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:10

προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε² ἐν κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει³ τῆς ἰσχύος⁴ 10 αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν⁵ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι 11 πρὸς τὰς μεθοδείας⁶ τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη⁻ πρὸς αἷμα καὶ 12 σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας⁶ τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας⁶ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.¹٥ Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε¹¹ τὴν πανοπλίαν⁶ τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε 13 ἀντιστῆναι¹² ἐν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρᾶ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι¹³ στῆναι. 14 Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι¹⁴ τὴν ὀσφὺν¹⁵ ὑμῶν ἐν ἀληθεία, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα¹⁶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι¹⁻ τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία̞¹ఠ τοῦ 15 εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες¹¹ τὸν θυρεὸν¹ゥ τῆς πίστεως, ἐν

¹προσωποληψία, ας, ή, partiality, favoritism. ² ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ³ κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁴ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ⁵πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ⁶ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ⁷πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ⁸ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ⁹πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹⁰ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹¹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹² ἀνθίστημι, resist, oppose. ¹³ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁴περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁵ ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ¹⁶θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ¹⁷ ὑποδέω, put on my feet. ¹⁸ ἐτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ¹⁹θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:17

ῷ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη¹ τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα² σβέσαι.³ Καὶ τὴν 17 περικεφαλαίαν⁴ τοῦ σωτηρίου᾽ δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως⁶ προσευχόμενοι ἐν παντὶ 18 καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες⌉ ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει⁶ περὶ πάντων τῶν ἀγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν 19 ἀνοίξει᾽ τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὖ πρεσβεύω¹ο ἐν ἀλύσει,¹¹ ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι,¹² ὡς δεῖ με 20 λαλῆσαι.

Ίνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ¹³ ὁ 21 ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὅν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς 22 αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

¹ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ² πυρόω, burn, am purified by fire. ³ σβέννυμι, quench, extinguish. ⁴ περικεφαλαία, ας, ή, helmet. ⁵ σωτήριος, saving, bringing salvation. ⁶ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ⁷ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ⁸ προσκαρτέρησις, εως, ή, perseverance, steadfastness. ⁹ ἄνοιξις, εως, ή, opening, act of opening. ¹⁰ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ¹¹ ἄλυσις, εως, ή, chain. ¹² παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹³ Τυχικός, οῦ, ὁ, Τychicus.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:23

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου 23 Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν 24 Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἰ Ἀμήν.

 $^{^{1}}$ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.